

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα
και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
3. Παγκόσμια και Τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά

Μεσόγειος, η Θάλασσα που Ενώνει Πολιτισμούς

Ράσκου Αικατερίνη, ΠΕ70

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Σκοπός του προγράμματος είναι οι μαθητές/-τριες να αποκτήσουν θετική στάση ως προς τα μνημεία, ως σημαντικά δημιουργήματα των ανθρώπων διαφορετικής πολιτισμικής και ιστορικής προέλευσης, να αναγνωρίσουν τη διαφορετική πολιτισμική έκφραση στον χρόνο μέσα από αυτά, να σέβονται την πολιτισμική διαφορετικότητα, να νιώθουν προθυμία να τα επισκέπτονται, να αναγνωρίζουν τους κινδύνους από τους οποίους απειλούνται και να δρουν θετικά για τη διατήρησή τους στον χρόνο.

Τα μνημεία, ως ιστορικοί χώροι δομημένου περιβάλλοντος, προσδιορίζουν τη δράση των ανθρώπων σε διαφορετικό χρόνο και τόπο και παράλληλα συνδέονται και με το παρόν. Έτσι, τα παιδιά, μέσα από τα μνημεία έχουν τη δυνατότητα να προσεγγίζουν την έννοια του ιστορικού χρόνου, συνδέοντας τα στοιχεία της πολιτισμικής κληρονομιάς με τη ζωή των ανθρώπων που έζησαν στο παρελθόν και μέσα από χρονικές συγκρίσεις, όπως «παλιά-τώρα» μπορούν να αντιλαμβάνονται την έννοια της συνέχειας (Τσιαντούλη, 2012). Επίσης, μέσα από τα μνημεία μπορούν να κατανοήσουν την επίδραση του φυσικού περιβάλλοντος σε κάθε πλευρά του πολιτισμού, συνδέοντάς τα τόσο με την έννοια της μεταβολής όσο και με την έννοια της διατήρησης, η οποία είναι σημαντική πτυχή της αειφορίας. Μέσα από αυτή τη γνώση και την καλλιέργεια των κατάλληλων δεξιοτήτων και στάσεων θα είναι σε θέση να δρουν θετικά σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο, υιοθετώντας κατάλληλες συμπεριφορές, με γνώμονα τον σεβασμό στην πολιτισμική κληρονομιά.

Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του προγράμματος βασίστηκε σε στρατηγικές διδασκαλίας που αντιστοιχούν στον κοινωνικό εποικοδομισμό και στις κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες μάθησης. Εφαρμόζεται η καθοδηγούμενη ανακάλυψη, σύμφωνα με την οποία η γνώση οικοδομείται μέσα από την εξαγωγή συμπερασμάτων, κανόνων και αρχών, ως αποτέλεσμα εμπειριών για τη λύση ενός πραγματικού προβλήματος. Επίσης, εφαρμόζεται η συνεργατική μάθηση, η οποία βασίζεται στις κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες μάθησης, σύμφωνα με την οποία η μάθηση επιτυγχάνεται μέσα από την αλληλεπίδραση των μαθητών/τριών με το κοινωνικό τους περιβάλλον (ομηλικούς, ενήλικες, κοινωνικοπολιτισμικές συνθήκες).

Η μορφή της συνεργατικής μάθησης που προτείνεται μεθοδολογικά είναι η *πρακτική του παζλ*, κατά την οποία το θέμα και το αντίστοιχο υλικό χωρίζεται σε υποθέματα και κάθε ομάδα διερευνά ένα διαφορετικό κομμάτι. Όταν ολοκληρωθεί η επεξεργασία, οι πληροφορίες, τα συμπεράσματα και οι γνώσεις κάθε ομάδας συνθέτονται, προκύπτοντας, έτσι, η συνολική εικόνα του θέματος.

Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού είναι καθοδηγητικός, παρέχοντας ενημέρωση στους/στις μαθητές/-τριες για τις πηγές πληροφόρησης, υποστηρικτικός, βοηθώντας να ξεπεραστεί κάθε δυσκολία, ώστε να επιτευχθεί ο

σκοπός του έργου και συντονιστικός, ώστε οι ομάδες να εργάζονται επικεντρωμένες στον στόχο τους. Η διδακτική διαδικασία έχει μαθητοκεντρικό χαρακτήρα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΙΤΥΕ-ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, ΙΕΠ (2018). *Επιμορφωτικό υλικό – Γενικό μέρος Ενότητα 2 Σύγχρονες αντιλήψεις για τη μάθηση και τη διδασκαλία και η εφαρμογή τους με εργαλεία υπολογιστικής και δικτυακής τεχνολογίας. Υποενότητα 2.2/μέρος Β' Οι σύγχρονες θεωρήσεις για τη μάθηση. Εξέλιξη των αντιλήψεων για την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στην εκπαίδευση.* Αθήνα.

ΙΤΥΕ-ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ, ΙΕΠ (2018). *Επιμορφωτικό υλικό – Γενικό μέρος Ενότητα 2 Σύγχρονες αντιλήψεις για τη μάθηση και τη διδασκαλία και η εφαρμογή τους με εργαλεία υπολογιστικής και δικτυακής τεχνολογίας. Υποενότητα 2.3/μέρος Α' Σύγχρονες προσεγγίσεις στη Διδακτική και τη Μεθοδολογία με τη διαμεσολάβηση των ΤΠΕ.* Αθήνα.

Τσιαντούλη, Ε. (2012). *Διδακτική αξιοποίηση στοιχείων πολιτισμού και παιδαγωγικού*

υλικού παλαιού σχολείου σε παιδιά προσχολικής ηλικίας: Η περίπτωση των νηπιαγωγείων Γόννων και Μακρυχωρίου Νομού Λάρισας. Διδακτορική διατριβή. Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ:	1 ^ο ΔΣ Καρπάθο υ	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:	2021-2022
Θεματική	Φροντίζω το περιβάλλον	Υποθεματική	Παγκόσμια κληρονομιά
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Γ' Δημοτικού		
Τίτλος	Μεσόγειος, η θάλασσα που ενώνει πολιτισμούς		
Δεξιότητες στόχευσης του Εργαστηρίου	<ul style="list-style-type: none"> ● A. Δεξιότητες 21ου αιώνα (4cs) ● A1. Δεξιότητες μάθησης του 21ου αιώνα (4cs): Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα ● A2. Ψηφιακή μάθηση 21ου αιώνα(4cs σε ψηφιακό περιβάλλον): Συνδυαστικές δεξιότητες ψηφιακής τεχνολογίας, επικοινωνίας και συνεργασίας ● A3. Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας ● B. Δεξιότητες Ζωής ● B1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής Κοινωνικές δεξιότητες, Υπευθυνότητα ● B3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης Πολιτειότητα ● Γ) Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης ● Γ1. Δεξιότητες της τεχνολογίας Δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων ● Δεξιότητες του Νου ● Δ3. Ρουτίνες σκέψης & αναστοχασμός ● Δ4. Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές 		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	3. Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική κληρονομιά		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές/-τριες:</p> <p>1. Σε επίπεδο γνώσεων:</p> <p>α. Να εκφράσουν τις προϋπάρχουσες γνώσεις σχετικά με τη Μεσόγειο θάλασσα, τις χώρες γύρω από αυτές και τα μνημεία τους.</p> <p>2. Σε επίπεδο ικανοτήτων/δεξιοτήτων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i> <i>Επικοινωνία</i></p> <p>α. Να ακούν προσεκτικά τους άλλους.</p> <p>β. Να διευρύνουν τους επικοινωνιακούς τους κώδικες μέσα από τη σωματική έκφραση. <i>Συνεργασία</i></p> <p>γ. Να συμβάλλουν ως μέλη μιας ομάδας στην ολοκλήρωση ενός κοινού έργου.</p> <p><i>Δημιουργικότητα</i></p> <p>δ. Να αναπτύσσουν τις ιδέες τους και να τις εφαρμόζουν, χωρίς άμεση εποπτεία. <i>Ψηφιακές δεξιότητες:</i></p> <p>ε. Να αναζητούν και να εντοπίζουν δεδομένα σε έναν ψηφιακό διαδραστικό χάρτη.</p> <p>3. Σε επίπεδο στάσεων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i> <i>Συνεργασία</i></p> <p>α. Να σέβονται τις διαφορετικές απόψεις και να συνεργάζονται καλά με άλλους.</p>	<p>Ετοιμάζοντας το ταξίδι μας στις χώρες της Μεσογείου</p> 	<p>Δραστηριότητα 1- διδακτική ώρα 1^η: Τα παιδιά, προετοιμάζονται γνωστικά και ψυχολογικά για το θέμα. Σε ομάδες, επιλέγουν έναν ήχο που έχει σχέση με τη θάλασσα και δημιουργούν ένα ηχητικό θαλάσσιο περιβάλλον, το οποίο παρουσιάζουν στην ολομέλεια αναπαριστώντάς το και με την ανάλογη κίνηση. Στη συνέχεια, αναπτύσσεται συζήτηση αναφορικά με τα ονόματα θαλασσών ή ωκεανών που γνωρίζουν.</p> <p>Δραστηριότητα 2- διδακτική ώρα 2^η: Τα παιδιά σε ομάδες ως θαλασσοπόροι της Μεσογείου, αρχικά, δημιουργούν με απλά υλικά στον χώρο το καράβι τους. Στη συνέχεια κάθε μία ομάδα παίζει ένα μικρό δρώμενο, στο οποίο δείχνουν πού έφτασαν με το καράβι τους και τι σπουδαίο συνάντησαν εκεί που θα ήθελαν να το γνωρίσουν από κοντά.</p> <p>Δραστηριότητα 3 - διδακτική ώρα 3^η: Με την αξιοποίηση ενός χάρτη ψηφιακού ή έντυπου τα παιδιά εντοπίζουν τη Μεσόγειο θάλασσα. Εκφράζουν τις προϋπάρχουσες γνώσεις τους σχετικά με τις χώρες της Μεσογείου και για μνημεία που ενδεχομένως γνωρίζουν, αρχικά στον τόπο τους και στη συνέχεια σε άλλες χώρες. Οι απαντήσεις τους καταγράφονται σε ένα νοητικό χάρτη.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές/-τριες:</p> <p>1. Σε επίπεδο γνώσεων:</p> <p>α. Να εκφράσουν προϋπάρχουσες γνώσεις σχετικά με τα συγκεκριμένα μνημεία, που πρόκειται να επεξεργαστούν.</p> <p>β. Να περιγράφουν βασικά στοιχεία των μνημείων.</p> <p>2. Σε επίπεδο ικανοτήτων/δεξιοτήτων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i></p> <p><i>Επικοινωνία</i></p> <p>α. Να εκφράζουν τις σκέψεις τους για ένα θέμα.</p> <p><i>Συνεργασία</i></p> <p>β. Να δίνουν χώρο στους άλλους να εκφράζουν τις γνώσεις και τις σκέψεις τους. <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΥ</i></p> <p>γ. Να εντοπίζουν αυτά που γνωρίζουν και όσα δεν γνωρίζουν.</p> <p>3. Σε επίπεδο στάσεων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ</i></p> <p>α. Να αναπτύξουν ενδιαφέρον για τα μνημεία και τις διαφορετικές χώρες και πολιτισμούς όπου βρίσκονται. <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i></p> <p><i>Συνεργασία</i></p> <p>β. Να σέβονται τους άλλους όταν εκφράζουν τη γνώμη τους.</p>	<p>Πολιτισμοί στη... βαλίτσα</p> 	<p>Δραστηριότητα 1- διδακτική ώρα 1^η: Σε ένα φανταστικό ταξίδι θαλάσσιας εξερεύνησης, με τον/την εκπαιδευτικό, τα παιδιά ανακαλύπτουν μία βαλίτσα, η οποία εμπεριέχει φωτογραφίες από διαφορετικά μνημεία χωρών της Μεσογείου. Τα παιδιά εκφράζουν τις προϋπάρχουσες γνώσεις τους, οι οποίες καταγράφονται σε πίνακα που έχει τόσες στήλες όσες και τα μνημεία.</p> <p>Δραστηριότητα 2- διδακτική ώρα 2^η: Τα παιδιά, σε ομάδες, έχοντας επιλέξει ένα μνημείο, με την αξιοποίηση της ρουτίνας σκέψης «<i>Παρατηρώ, σκέφτομαι, αναρωτιέμαι</i>», παρατηρούν και περιγράφουν τα μνημεία και ζωγραφίζουν ή καταγράφουν τις σκέψεις τους. Κάθε ομάδα παρουσιάζει αυτά που συζήτησε και κατέγραψε στην ολομέλεια και συμπληρώνεται ο πίνακας που δημιουργήθηκε στη δραστηριότητα 1.</p> <p>Δραστηριότητα 3- διδακτική ώρα 3^η: Η/ο εκπαιδευτικός επαναφέρει τον πίνακα, και αξιοποιεί το τρίτο μέρος της ρουτίνας σκέψης. Έτσι, τα παιδιά, σε ομάδες, καταγράφουν ερωτήματα σχετικά με το μνημείο που έχουν επιλέξει και τα παρουσιάζουν στην ολομέλεια συμπληρώνοντας τον πίνακα της δραστηριότητας 1 στην αντίστοιχη στήλη των μνημείων.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές/-τριες:</p> <p>1. Σε επίπεδο γνώσεων:</p> <p>α. Να αναφέρουν βασικές πληροφορίες για την ιστορία των μνημείων που επεξεργάζονται.</p> <p>2. Σε επίπεδο ικανοτήτων/ δεξιοτήτων:</p> <p>ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ</p> <p>α. Να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία ως μέσα διερεύνησης και καταγραφής της νέας γνώσης.</p> <p>β. Να αναζητούν δεδομένα δρώντας διαδραστικά στα ψηφιακά μέσα που χρησιμοποιούν.</p> <p>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</p> <p>Συνεργασία</p> <p>α. Να εργάζονται ως μέλη μιας ομάδας, συμβάλλοντας αποτελεσματικά στην ομαδική εργασία.</p> <p>Κριτική σκέψη</p> <p>β. Να αναστοχάζονται κριτικά αναφορικά με τα δεδομένα της εργασίας τους και τις πληροφορίες που λαμβάνουν από αυτά.</p> <p>3. Σε επίπεδο στάσεων:</p> <p>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</p> <p>Δημιουργικότητα</p> <p>α. Να αναπτύξουν θετική στάση για τη διερεύνηση δεδομένων από διάφορες πηγές μάθησης, αυτόνομα.</p>	<p>Ερευνώντας την ιστορία των μνημείων</p> 	<p>Δραστηριότητα 1- διδακτική ώρα 1^η:</p> <p>Τα παιδιά σε ομάδες εντοπίζουν σε έναν ψηφιακό διαδραστικό χάρτη ή έντυπο, τις χώρες της Μεσογείου που βρίσκεται το μνημείο που επέλεξαν. Κάνουν εικονικές διαδικτυακές περιηγήσεις αξιοποιώντας αντίστοιχες εφαρμογές ή/και το λογισμικό οπτικοποίησης Google Earth ή/και χρησιμοποιούν έντυπο υλικό. Κάνουν ψηφιακές αποτυπώσεις οθόνης και εισαγωγής τους σε αρχείο λογισμικού παρουσίασης ή έντυπες καταγραφές και κάθε ομάδα τις παρουσιάζει στην ολομέλεια.</p> <p>Δραστηριότητα 2- διδακτική ώρα 2^η:</p> <p>Τα παιδιά σε ομάδες προσεγγίζουν την ιστορία των μνημείων που επέλεξαν, μέσα από βίντεο ή άλλο ψηφιακό και έντυπο υλικό. Κρατούν τις δικές τους ψηφιακές ή έντυπες σημειώσεις.</p> <p>Δραστηριότητα 3- διδακτική ώρα 3^η:</p> <p>Κάθε ομάδα παρουσιάζει στην ολομέλεια τις πληροφορίες που διερεύνησε. Απαντούν σε ερωτήσεις που τους θέτουν οι συμμαθητές/-τριες τους. Εκφράζουν τη σκέψη τους κατά πόσο η πληροφορία που συνέλεξαν απαντούν στα ερωτήματα που έθεσαν στη δραστηριότητα 3 του Εργαστηρίου 2.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές/-τριες:</p> <p>1. Σε επίπεδο γνώσεων:</p> <p>α. Να περιγράφουν στοιχεία για την καθημερινή ζωή των ανθρώπων της εποχής δημιουργίας των μνημείων.</p> <p>2. Σε επίπεδο ικανοτήτων/ δεξιοτήτων:</p> <p><i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΥ</i></p> <p>α. Να ερμηνεύουν δεδομένα και να τα χρησιμοποιούν για να υποστηρίξουν τα συμπεράσματά τους.</p> <p>β. Να αναστοχάζονται κριτικά αναφορικά με το δικό τους πολιτισμικό γίνεσθαι σε σχέση με άλλα.</p> <p><i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i></p> <p><i>Επικοινωνία</i></p> <p>γ. Να κατανοούν τη σωματική έκφραση, ως τρόπο επικοινωνίας των ανθρώπων.</p> <p><i>Συνεργασία</i></p> <p>δ. Να επιτυγχάνουν συναίνεση για τους κοινούς στόχους της ομάδας.</p> <p><i>Κριτική σκέψη</i></p> <p>ε. Να περιγράφουν βασικές πολιτισμικές πρακτικές, σύμφωνα με τις ερμηνείες τους.</p> <p>3. Σε επίπεδο στάσεων:</p> <p><i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i></p> <p><i>Δημιουργικότητα</i></p> <p>α. Να χαίρονται τη διαδικασία δημιουργίας ενός κοινού έργου.</p>	<p>Ερευνώντας για τους ανθρώπους που δημιούργησαν τα μνημεία</p> 	<p>Δραστηριότητα 1- διδακτική ώρα 1^η: Τα παιδιά σε ομάδες αξιοποιώντας ψηφιακό ή έντυπο υλικό ως πηγές, κάνουν υποθέσεις και ερμηνεύουν τα δεδομένα που αντλούν από αυτές για την καθημερινή ζωή των ανθρώπων της εποχής το μνημείων. Ζωγραφίζουν/καταγράφουν τα συμπεράσματά τους.</p> <p>Δραστηριότητα 2- διδακτική ώρα 2^η: Κάθε ομάδα, με βάση τις σημειώσεις της προηγούμενης δραστηριότητας, προετοιμάζεται για να παρουσιάσει με την τεχνική της «παγωμένης εικόνας» που ζωντανεύει για λίγο, μία στιγμή της καθημερινής ζωής των ανθρώπων της εποχής του μνημείου που διερευνούν.</p> <p>Δραστηριότητα 3- διδακτική ώρα 3^η: Μια ομάδα, στην ολομέλεια, παρουσιάζει την «εικόνα» της. Εάν υπάρχει η δυνατότητα προτζέκτορα μπορεί να αξιοποιηθεί η τεχνική «μπαίνω στην εικόνα». Οι υπόλοιπες ομάδες, σε κάθε «παγωμένη εικόνα», όταν ολοκληρωθεί η παρουσίαση, δίνουν έναν τίτλο. Οι ομάδες δέχονται ερωτήσεις από τους/τις συμμαθητές/-τριες τους. Στη συνέχεια, αναπτύσσεται συζήτηση και τα παιδιά εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές στη ζωή των ανθρώπων των ιστορικών εποχών κάθε μνημείου με την καθημερινή ζωή του σήμερα.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές/-τριες:</p> <p>1. Σε επίπεδο γνώσεων:</p> <p>α. Να αναφέρουν ιστορικά στοιχεία για τα μνημεία που επεξεργάζονται.</p> <p>2. Σε επίπεδο ικανοτήτων/ δεξιοτήτων:</p> <p><i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΥ</i></p> <p>α. Να αναστοχάζονται κριτικά ως προς το έργο τους και να εντοπίζουν τυχόν διαφοροποιήσεις από νέες πηγές γνώσης.</p> <p><i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ</i></p> <p>β. Να αλλάζουν τις απόψεις τους, εφόσον νέα δεδομένα οδηγούν σε αυτό.</p> <p><i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i></p> <p><i>Δημιουργικότητα</i></p> <p>γ. Να αξιολογούν τη δουλειά τους, συγκρίνοντας την με τη νέα γνώση.</p> <p>δ. Να επιλέγουν τρόπους για να εκφράσουν ολοκληρωμένα μια έννοια, ιδέα, αντικείμενο.</p> <p><i>Συνεργασία</i></p> <p>ε. Να εργάζονται εποικοδομητικά ως μέλη μιας ομάδας, εφαρμόζοντας τις γνώσεις τους.</p> <p>3. Σε επίπεδο στάσεων:</p> <p><i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i></p> <p><i>Δημιουργικότητα</i></p> <p>α. Να νιώθουν άνεση και θετική διάθεση να επικοινωνούν με άλλους σε μη οικείες, συνθήκες, π.χ. διαδικτυακά με ειδικούς.</p>	<p>Ξεμάγνηση στο σήμερα μέσα από το χθες</p> 	<p>Δραστηριότητα 1- διδακτική ώρα 1^η:</p> <p>Τα παιδιά στην ολομέλεια συζητούν και προτείνουν το περιεχόμενο μιας πρόσκλησης σε έναν/μια αρχαιολόγο ή ξεναγό. Επίσης, προτείνουν ερωτήματα που θα ήθελαν να κάνουν σχετικά με τα μνημεία. Συμμετέχουν στην αποστολή της πρόσκλησης και των ερωτημάτων με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.</p> <p>Δραστηριότητα 2- διδακτική ώρα 2^η:</p> <p>Στη διαζώσης ή ψηφιακή συνάντηση με τον/την αρχαιολόγο ή ξεναγό, τα παιδιά ηχογραφούν τις απαντήσεις. Μετά τη συνάντηση ακούν ξανά τις απαντήσεις και καταγραφούν τι νέο έμαθαν σε έναν πίνακα που περιλαμβάνει σε στήλες τα μνημεία. Συγκρίνουν και αξιολογούν τη δική τους δουλειά ως προς τις ερμηνείες που είχαν κάνει τα ίδια, στο Εργαστήριο 4, δραστηριότητες 2 & 3.</p> <p>Δραστηριότητα 3- διδακτική ώρα 3^η:</p> <p>Τα παιδιά στην ολομέλεια, συζητούν για τα υλικά που θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν και τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να δημιουργήσουν μια μικρογραφία του μνημείου τους. Κάθε ομάδα δημιουργεί τη δική της μικρογραφία, η οποία αντιστοιχεί στο μνημείο που επέλεξε και μελετά. Όταν ολοκληρώσουν τα έργα τους, παρουσιάζουν τα μνημεία τους στην ολομέλεια ως αρχαιολόγοι ή ξεναγοί.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές/-τριες:</p> <p>1. Σε επίπεδο γνώσεων:</p> <p>α. Να περιγράφουν τους κινδύνους που απειλούν τη διατήρηση των μνημείων στον χρόνο.</p> <p>2. Σε επίπεδο ικανοτήτων/ δεξιοτήτων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i> <i>Επικοινωνία</i></p> <p>α. Να ακούν προσεκτικά τους άλλους και να κάνουν ερωτήσεις για να κατανοήσουν ένα θέμα.</p> <p>β. Να υιοθετούν διαφορετικούς τρόπους λεκτικής έκφρασης ανάλογα τον σκοπό. <i>Δημιουργικότητα</i></p> <p>γ. Να σχεδιάζουν τρόπους, θετικής παρέμβασης για την επίλυση ενός προβλήματος, με ελάχιστη εποπτεία. <i>Συνεργασία</i></p> <p>δ. Να δίνουν χώρο στους άλλους για να εκφράζονται.</p> <p>ε. Να εργάζονται ως μέλη μιας ομάδας, συμβάλλοντας στην ολοκλήρωση ενός κοινού έργου, ακόμα και αν οι άλλοι έχουν διαφορετικές απόψεις.</p> <p>3. Σε επίπεδο στάσεων: <i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ</i></p> <p>α. Να έχουν θετική στάση ως προς τη συμβολή τους στη βελτίωση μιας κατάστασης ή ενός προβλήματος του</p>	<p>Μια φωνή για όλα τα μνημεία</p> 	<p>Δραστηριότητα 1 - διδακτική ώρα 1^η: Με την αξιοποίηση του τίτλου ενός άρθρου, τα παιδιά κάνουν υποθέσεις για τους πιθανούς κινδύνους που απειλούν τη διατήρηση των μνημείων στο χρόνο. Συζητούν τους λόγους για τους οποίους είναι σπουδαίο ένα μνημείο. Ζωγραφίζουν ένα από τα μνημεία που γνώρισαν ή κάποιο που είναι στον τόπο τους και έναν πιθανό κίνδυνο που θα μπορούσε να το απειλεί. Στην ολομέλεια παρουσιάζουν αυτό που ζωγράρισαν και αναπτύσσεται συζήτηση. Απαντούν στα ερωτήματα των συμμαθητών/-τριών τους.</p> <p>Δραστηριότητα 2 - διδακτική ώρα 2^η: Τα παιδιά ενημερώνονται μέσα από το άρθρο, με σχετικά βίντεο, εικόνες ή έντυπο υλικό, τους πιθανούς κινδύνους που απειλούν τα μνημεία και τους ομαδοποιούν. Σε ομάδες, σκέφτονται μηνύματα και τρόπους ευαισθητοποίησης των ανθρώπων σε σχέση με τη σπουδαιότητα και την προστασία των μνημείων. Αποφασίζουν με ποιο τρόπο θα κοινοποιήσουν τα μηνύματά τους και προετοιμάζονται κατάλληλα.</p> <p>Δραστηριότητα 3 - διδακτική ώρα 3^η: Κάθε ομάδα, ανάλογα με τον τρόπο που επέλεξε, δημιουργεί τα μηνύματα της και προχωρά στην κοινοποίηση τους, όπως έχει αποφασίσει.</p>

ευρύτερου περιβάλλοντος.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες
<p>Οι μαθητές/-τριες:</p> <p>1. Σε επίπεδο γνώσεων:</p> <p>α. Να εκφράζουν τη νέα γνώση με διάφορους τρόπους.</p> <p>2. Σε επίπεδο ικανοτήτων/ δεξιοτήτων:</p> <p><i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΥ</i></p> <p>α. Να αναστοχάζονται και να συγκρίνουν τις προϋπάρχουσες με τις νέες γνώσεις.</p> <p><i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΣΗΣ</i></p> <p><i>Κριτική σκέψη</i></p> <p>β. Να αξιολογήσουν την πορεία τους στη μάθηση.</p> <p>γ. Να αναστοχάζονται κριτικά ως προς τον εαυτό τους και το έργο τους.</p> <p>3. Σε επίπεδο στάσεων:</p> <p><i>ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ</i></p> <p>Β. Να σέβονται τους άλλους όταν εκφράζουν τη δική τους οπτική, παρουσιάζοντας το έργο τους.</p>	<p>Η Μεσόγειος τώρα με άλλη ματιά - Ένας χάρτης διαφορετικός</p> 	<p>Δραστηριότητα 1 - διδακτική ώρα 1^η: Τα παιδιά σε ρόλο χαρτογράφων, σε ομάδες, επιλέγουν έναν τρόπο και δημιουργούν τον δικό τους χάρτη με τη θάλασσα και τις χώρες της Μεσογείου. Κάθε ομάδα παρουσιάζει τον χάρτη της τοποθετώντας, κάθε φορά, τις μικρογραφίες των μνημείων που κατασκεύασαν στη δραστηριότητα 3 του Εργαστηρίου 5. Φωτογραφίζουν το χάρτη τους και του δίνουν έναν τίτλο.</p> <p>Δραστηριότητα 2 - διδακτική ώρα 2^η: Με βάση τη ρουτίνα σκέψης «<i>Τότε νόμιζα, τώρα ξέρω</i>», τα παιδιά συγκρίνουν τον πίνακα που είχαν δημιουργήσει στο Εργαστήριο 2, στον οποίο αποτυπώνονταν οι προϋπάρχουσες γνώσεις τους, με τον πίνακα που συμπλήρωσαν στο Εργαστήριο 5-δραστηριότητα 2, στον οποίο καταγραφούν τις νέες γνώσεις. Στη συνέχεια θέτουν νέα ερωτήματα που μπορούν να αποτελέσουν θέμα για νέα Εργαστήρια. Συμπληρώνουν ένα φύλλο αυτοαξιολόγησης.</p> <p>Δραστηριότητα 3 - διδακτική ώρα 3^η: Κάθε παιδί επιλέγει από το φάκελο εργασιών του προγράμματος τα στοιχεία εκείνα που θα ήθελε να εισάγει στο portfolio του. Παρουσιάζει στην ολομέλεια κάποια από αυτά αιτιολογώντας τις επιλογές του.</p>

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

Εκπαιδευτικό υλικό - ενδεικτικά:

- Φωτόδεντρο- Μνημεία, μουσεία και αξιοθέατα της Ευρώπης:<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3072>
- Φωτόδεντρο -Μνημεία του κόσμου - Μπίνγκο!<http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/10926>
- 📄 Unesco – Διαδραστικός χάρτης: <http://whc.unesco.org/en/interactive-map/>
- 📄 Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Ευρωπαϊκή Ένωση, Ενότητα στην πολυμορφία – Διαδραστική αφίσα: <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/034b43d5-40e3-11eb-b27b-01aa75ed71a1/>
- 📄 Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη: <https://www.europeana.eu/el>
- 📄 Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού - Ακολούθησε τον Οδυσσέα: <http://followodyseus.culture.gr/el-gr/θεματικέςενότητες/εισαγωγήστηνπροληπτικήσυντήρηση/προληπτικήσυντήρηση/μνημείασεκίνδυνο.aspx>
- 📄 Υπουργείο Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων - Μάθε περισσότερα..για τις αιτίες καταστροφής των γλυπτών και αρχιτεκτονικών μνημείων:<http://followodyseus.culture.gr/Portals/54/Material/Telika/Suntirisi/SuntirisiPDF/MathePerissotera.pdf>

Ενδεικτικά βίντεο:

- EPT A.E.: «*Η κλιματική αλλαγή απειλεί και τα μνημεία | 13/01/2021 | EPT*»
- 📄 Unesco-World Heritage Education Programme –Patrimonito -Patrimonito's World Heritage Adventures: <https://whc.unesco.org/en/patrimonito/>

Ενδεικτικές ιστοσελίδες για πολυμεσικό υλικό ελεύθερο πνευματικών δικαιωμάτων

- 📄 <https://pixabay.com>
- 📄 <https://pixy.org>
- 📄 <http://www.freepik.com>

Προτεινόμενα δωρεάν λογισμικά:

Εννοιολογικής χαρτογράφησης: <https://cmap.ihmc.us>

Ψηφιακός πίνακας ανακοινώσεων: <https://el.padlet.com>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

- Μουσεία.
- Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων.
- Σωματεία Διπλωματούχων Ξεναγών.
- Ελληνικό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών – ICOMOS.
- Αρχαιολογικές υπηρεσίες.
- Τμήμα Σχολικών Δραστηριοτήτων Π/θμιας Εκπαίδευσης.

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Αξιολόγηση Εργαστηρίων - Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση

Η αξιολόγηση των Εργαστηρίων των μαθητών/-τριών έχει περιγραφικό χαρακτήρα και μπορεί να αναπτύσσεται σε τρία στάδια, ως αρχική για την εκτίμηση της προϋπάρχουσας γνώσης των παιδιών και των πρότερων αντιλήψεών τους αναφορικά με το θέμα του προγράμματος, ως διαμορφωτική, κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων του προγράμματος και ως συνολική ή τελική κατά τη φάση της ολοκλήρωσης.

Θα χρησιμοποιηθεί ένα *Φύλλο Προόδου Μαθητή/Μαθήτριας*, το οποίο μπορεί να αξιοποιηθεί και στις τρεις φάσεις της αξιολόγησης, ώστε να μπορούν να διεξαχθούν συμπεράσματα ως προς την επίτευξη των στόχων των Εργαστηρίων και σε επίπεδο δεξιοτήτων. Συμπληρώνεται από την εκπαιδευτικό ως κλείδα παρατήρησης που περιλαμβάνει ορισμένες από τις παρατηρούμενες συμπεριφορές των μαθητών/-τριών που αποτελούν ενδείξεις ανάπτυξης των *Δεξιοτήτων Μάθησης*, των *Δεξιοτήτων Ζωής*, των *Δεξιοτήτων του Νου* και των *Ψηφιακών Δεξιοτήτων* σε τέσσερα επίπεδα, όπως αναφέρονται στο *Πλαίσιο Αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό* του Συμβουλίου της Ευρώπης (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018).

